

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД
ГОМБОЖАВЫН ЗАНДАНШАТАР
ТАНАА

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮНИЙ
АСУУЛГА

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг
Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1, Төрийн ордон
Утас: 26-70-16, Факс: 32-70-16
E-mail: stategreathural@parliament.mn
<http://www.parliament.mn>

2025.08.12 № 28

Эрчим хүчний реформын талаар

“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 4.2.34-т “Эрчим хүчний найдвартай, аюулгүй, тогтвортой байдлыг хангах дулааны цахилгаан станцуудын хүчин чадлыг өргөтгөж, шинэ цахилгаан станц барьж дотоодын хэрэгцээг бүрэн хангаж, цахилгаан эрчим хүч экспортолно.”, 4.2.37-д “Сэргээгдэх эрчим хүчний суурилагдсан чадлыг 30 хувьд хүргэх, гадагш урсгалтай гол мөрний урсцын 10 хувийг эрчим хүчний үйлдвэрлэл болон бусад хэрэгцээнд ашиглана”, 4.2.38-д “сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрийн орчин үеийн дэвшилтэт технологийг түшиглэн орон нутгийн дулаан хангамжид ашиглах” зэрэг зорилтууд тусгасан. Мөн Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт эрчим хүчний салбарын өсөлт, либералчлалын хүрээнд 42 зорилтыг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Иймд Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй эрчим хүчний реформын үйл явц, гарч байгаа хүндрэл бэрхшээл, нийгэм, эдийн засагт үзүүлж буй нөлөөллийг тодруулах, цаашид тухайн бодлого, хөтөлбөрийг зохистой, үр дүнтэй хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.13 дахь заалт, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн дараах асуулгыг тавьж байна. Үүнд:

1. Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3.3.3-т тусгагдсан “Эрчим хүчний салбарын өсөлт, либералчлал”-ыг Ерөнхий сайдын хувьд үргэлжлүүлэх эсэх;

2. “Эрчим хүчний салбарын өсөлт, либералчлал”-ын бодлогын хүрээнд хүрэх зорилго, шийдэх алхмууд, цаг хугацааны дараалал, шаардагдах хөрөнгө, санхүүг тодорхойлж, улсын төсөвт тусгасан эсэх;

3. Эрчим хүчний зах зээлийн нэг худалдан авагчийн загварын талаар баримталж буй бодлого, уг зах зээлийн загварыг өөрчлөх бол цаг хугацааны тооцоолол хийсэн эсэх;

4. Эрчим хүчний салбарт чөлөөт зах зээлийн зарчмыг баримталж төрийн төвлөрсөн монопол системийг задлах, төрөөс хувийн сектор руу шилжүүлэх бодлогын хүрээнд төрийн өмчит эрчим хүчний компаниудыг хувьчлах, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжүүдийг бие даан ажиллах боломжоор хангах, хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих эсэх, тархмал эх үүсвэрийн тогтолцоо болон эрчим хүчний технологи, сүлжээний шинэчлэлийг дэмжих эсэх;

2025000043

5. Эрчим хүч үйлдвэрлэх, дамжуулах, түгээх, хангах үе шатуудад гадаадын хөрөнгө оруулалт, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтын аль хэлбэрийг ямар түвшинд баримтлах талаарх бодлого, мөн салбарын нэгдсэн удирдлагын бүтцийг өөрчилж, төвлөрлийг сааруулах эсэх;

6. Засгийн газраас 2025 оны 06 дугаар сарын 26-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн “Эрчим хүчний хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай” хуулийн төсөл нь эрчим хүчний либералчлалтай уялдаж байгаа эсэх;

7. Засгийн газраас Эрчим хүчний зохицуулах хорооны үнэ тариф тогтоох шийдвэрт нөлөөлөхгүй байх, цаашид тогтмол индексжүүлэх тогтолцоог нэвтрүүлэх бодлогыг дэмжих эсэх;

8. Эрчим хүчний салбар дахь хөндлөн татаасны зохицуулалт буюу аж ахуй нэгжийн үнийг хянаж өндөр тогтоодгийг зогсоох эсэх;

9. “Эрчист Монгол” төрийн өмчит хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн харьяанд үйл ажиллагаа явуулж буй өмнөх жилүүдийн тайлангаар хангалтгүй үнэлэгдсэн, үр ашиггүй, өр төлбөртэй эрчим хүчний компаниудын төлөөлөн удирдах зөвлөл, захирал, удирдлагын багт хариуцлага тооцох эсэх, захиргааны болон үйлчилгээний ажилтны тоог зохистой харьцаанд оруулж цомхотгохоор төлөвлөж буй хугацаа;

10. Эрчим хүчний тарифын шинэчлэлийн үр дүнд хэрэглэгчдээс 550 тэрбум төгрөг төвлөрөөд байна. Уг төвлөрсөн хөрөнгийг эрчим хүчний тасралтгүй найдвартай байдлыг хангахад зарцуулах эсэх,

11. Эрчим хүчний салбарын томоохон төслүүдийг одоогийн хүчин төгөлдөр мөрдөж буй хуулиудын дагуу түлхүүр гардуулах гэрээний (ЕРС) нөхцөлөөр хэрэгжүүлэх боломжтой эсэх;

12. Багануур, Шивээ овоо зэрэг эрчим хүчний нүүрс олборлож буй төрийн өмчит хувьцаат компаниудын ТУЗ, гүйцэтгэх захирлыг улс төрийн нөлөөллөөр томилж буйг зогсоож, үр ашигт суурилсан менежментийн тогтолцоонд шилжүүлэх эсэх, тус компаниуд нүүрс борлуулах үнээ зах зээлийн зарчмаар бие даан тогтоох нөхцөлийг бүрдүүлэх эсэх;

13. “Улаанбаатар төмөр зам” хувь нийлүүлсэн нийгэмлэгийн эрчим хүчний нүүрс тээврийн үнийг төрөөс тогтоож буй асуудлыг шийдвэрлэх, шинэчлэлийн бодлого хэрэгжүүлэх эсэх.

Дээрх асуулгын хариуг Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2-т заасан хугацаанд ирүүлэхийг хүсье.

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН

С.ЦЭНГҮҮН

2025000043